

REPORT DOCUMENTATION PAGE

Form Approved
OMB No. 0704-0188

Public reporting burden for this collection of information is estimated to average 1 hour per response, including the time for reviewing instructions, searching existing data sources, gathering and maintaining the data needed, and completing and reviewing the collection of information. Send comments regarding this burden estimate or any other aspect of this collection of information, including suggestions for reducing this burden, to Washington Headquarters Services, Directorate for Information Operations and Reports, 1215 Jefferson Davis Highway, Suite 1204, Arlington, VA 22202-4302, and to the Office of Management and Budget, Paperwork Reduction Project (0704-0188), Washington, DC 20503.

1. AGENCY USE ONLY (<i>Leave Blank</i>)	2. REPORT DATE September 1995	3. REPORT TYPE AND DATES COVERED Final	
4. TITLE AND SUBTITLE Glossary of Commercial and Trade Law Terms/Kaubandus-Ja Äriseaduse Oskussõnastik: English/Estonian -- Estonian/English			5. FUNDING NUMBERS
6. AUTHOR(S) Helen Fedor			8. PERFORMING ORGANIZATION REPORT NUMBER
7. PERFORMING ORGANIZATION NAME(S) AND ADDRESS(ES) Federal Research Division Library of Congress Washington, DC 20540-4840			10. SPONSORING/MONITORING AGENCY REPORT NUMBER
9. SPONSORING/MONITORING AGENCY NAME(S) AND ADDRESS(ES) N/A			11. SUPPLEMENTARY NOTES Prepared under an Interagency Agreement
12a. DISTRIBUTION/AVAILABILITY STATEMENT Approved for public release; distribution unlimited.			12b. DISTRIBUTION CODE
13. ABSTRACT (<i>Maximum 200 words</i>) The definitions provided in this bilingual glossary are intended to serve as indicative explanations of the defined words and phrases, and not for purposes of interpreting any particular contract or international agreement. Approximately 100 terms appear with English and Estonian definitions.			
14. SUBJECT TERMS Estonia Law Commercial and trade terms			15. NUMBER OF PAGES 30
17. SECURITY CLASSIFICATION OF REPORT UNCLASSIFIED			16. PRICE CODE
18. SECURITY CLASSIFICATION OF THIS PAGE UNCLASSIFIED	19. SECURITY CLASSIFICATION OF ABSTRACT UNCLASSIFIED	20. LIMITATION OF ABSTRACT SAR	

**GLOSSARY OF
COMMERCIAL AND TRADE LAW TERMS**

KAUBANDUS-JA ÄRISEADUSE OSKUSSÕNASTIK

**ENGLISH/ESTONIAN
ESTONIAN/ENGLISH**

*A Report Prepared under an Interagency Agreement
by the Federal Research Division,
Library of Congress*

September 1995

19960408 048

Project Manager: Helen Fedor

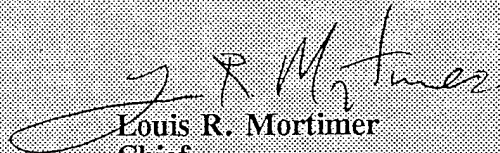
*Federal Research Division
Library of Congress
Washington, DC 20540-4840*

Dear Reader:

This product was prepared by the staff of the *Federal Research Division* of the *Library of Congress* under an interagency agreement with the sponsoring United States Government agency.

The Federal Research Division is the Library of Congress's primary fee-for-service research unit. At the request of Executive and Judicial branch agencies of the United States Government and on a cost-recovery basis, the Division prepares studies and reports, chronologies, bibliographies, foreign-language abstracts, databases, and other tailored products in hard-copy and electronic media. The subjects researched include the broad spectrum of social sciences, physical sciences, and the humanities.

For additional information on obtaining the research and analytical services of the Federal Research Division, please call 202-707-9905, fax 202-707-9920), via Internet frd@mail.loc.gov, or write to *Marketing Coordinator, Federal Research Division, Library of Congress, Washington, DC 20540-4840.*

Louis R. Mortimer
Chief
Federal Research Division
Library of Congress
Washington, DC 20540-4840

*GLOSSARY OF
COMMERCIAL AND TRADE LAW TERMS*

KAUBANDUS- JA ÄRISEADUSE OSKUSSÕNASTIK

ENGLISH/ESTONIAN
ESTONIAN/ENGLISH

The definitions provided herein are intended to serve as indicative explanations of the defined words and phrases, and should not be used for purposes of interpreting any particular contract or international agreement.

These definitions are not intended to express, and may not reflect, official Department of Commerce or U.S. Government interpretation of the defined words or phrases.

Käesolevas sõnastikus antud tähendused on esitatud märksõnade ja fraaside soovitatavate seletustena ja ei ole mõeldud kasutamiseks konkreetsete ärikontrahtide ega rahvusvaheliste lepingute interpreteerimiseks.

Tähenduste seletused ei ole mõeldud väljendamaks, ja võimalikult ka ei kajasta Kaubandusministeeriumi ega USA valitsuse ametlikke interpretatsioone märksõnade ja fraaside suhtes.

COMMERCIAL LAW DEVELOPMENT PROGRAM

The Commercial Law Development Program (CLDP), a Department of Commerce initiative funded in part by the Agency for International Development, is one component of the U.S. Government effort to support the economic and political reforms underway around the globe. CLDP provides training and consultative services to lawmakers, regulators, judges, lawyers, and educators seeking assistance in the evaluation, revision, and implementation of evolving legal systems.

CLDP law development assistance programs typically focus on laws, regulations, and administrative practices affecting domestic and foreign investment and trade, particularly international economic agreements, foreign investment laws, project and trade finance, export controls, intellectual property rights, and government ethics.

CLDP professional skills development assistance focuses on building the knowledge base and practical skills needed to effectively utilize these evolving legal structures and to bring new participants and new ideas into the commercial marketplace.

Most CLDP activities are part of comprehensive assistance programs focussed on various aspects of one or two issues of interest to a host government, rather than *ad hoc* efforts. Programs typically include placing expert advisors from the U.S. with host government ministries, providing legal training and conducting skills workshops and bringing policymakers, regulators, and educators to the U.S. for individualized consultations or formal training or educational programs.

The CLDP taps experienced attorneys from both the public and private sectors to serve as advisors. Advisors are required to have substantial expertise in the subject of their assignment and the interests of their host countries.

In order to ensure that its programs are responsive to actual needs and are well coordinated with those of other assistance providers, the CLDP works closely with consular and other host government officials, as well as other U.S. Government, intergovernmental, and non-governmental organizations.

For more information about the CLDP, contact:

Commercial Law Development Program
Office of the General Counsel
U.S. Department of Commerce
14th St. and Constitution Ave., N.W., Room 3845
Washington, D.C. 20230 U.S.A.
Tel: (202) 482-5382 Fax: (202) 482-3244

PREFACE

The *Glossary of Commercial and Trade Law Terms* was undertaken to support the work of the Commercial Law Development Program of the Office of the General Counsel of the U.S. Department of Commerce. It aims to provide explanations of terms used in the training sessions of the Commercial Law Development Program.

This glossary is divided into two sections. The first section provides the terms in alphabetical order in English, followed by the definition in English. The translation of each term and its definition is immediately to the right of the English. The second section is a cross-reference index that gives the translated term first, followed by the term in English. In this way, the glossary may be used with either language.

EESSÕNA

Kaubandus- ja äriseaduse oskussõnastiku koostamine võeti ette USA Kaubandusministeeriumi Juriskonsultiameti Kaubandusseaduse Arendusprogrammi töö toetamiseks. Sõnastik püüab seletada Kaubandusseaduse Arendusprogrammi õppekursustel kasutatavaid termineid.

Sõnastik koosneb kahest osast. Esimeses osas on ingliskeelsed terminid esitatud tähestikulises järjestuses, kusjuures terminile järgneb ingliskeelne tähenduse seletus. Iga termini ja selle tähenduse seletuse tõlge esineb ingliskeelsest tekstist otse paremal. Sõnastiku teine osa on märksõnade register, kus on kõigepealt antud tõlgitud termin ja siis selle ingliskeelne vaste. See võimaldab sõnastiku kasutamist kummaski keeles.

AFFIRMATIVE COVENANT--A covenant (q.v.) in which the party binds himself or herself either to the existence of a present state of facts as represented or to the future performance of some act. An affirmative covenant is an agreement whereby the covenantor undertakes that something will be done.

BALANCE SHEET--A summary statement of a financial position of an economic unit, disclosing its assets and liabilities as of a specific date in conformity with generally accepted accounting principles.

BANKER'S ACCEPTANCE--A draft (q.v.) drawn on and accepted by a bank. If the bank's creditworthiness is sufficiently strong, the acceptance may become a tradable financial instrument.

BILATERAL INVESTMENT TREATY (BIT)--A treaty between two countries that ensures that investments made by nationals of the other country are given national or most-favored-nation treatment (q.v.), prohibits the imposition of performance requirements (q.v.), and allows one country's investors to employ top management in the other foreign country without regard to nationality. BITs ensure the right to make investment-related transfers, and they guarantee that expropriation (q.v.) takes place only in accordance with accepted international law. BITs also guarantee access by an investing party to impartial and binding international arbitration and dispute settlement.

BILL OF LADING--A document evidencing receipt of goods for shipment issued by a person engaged in the business of transporting or forwarding goods; includes an air

KINNITAV ERILEPE--Erilepe (vt.), milles selle osapool seob ennast kas esitatud, hetkeseisuga faktide olemasoluga või mingi teo sooritamisega tulevikus. Kinnitav erilepe on kokkulepe, millega erileppe sõlmija kohustub midagi tegema.

BILANSIARUANNE--Majandusüksuse finantsolukorra summaarne aruanne, mis näitab ära selle aktiivad ja passivad mingil teatud kuupäeval kooskõlas üldiselt aktsepteeritud raamatupidamise põhimõtetega.

PANGAVEKSEL--Käskveksel (vt.), mis antakse välja ja aktsepteeritakse mingi panga poolt. Kui panga krediitdivõime on piisavalt tugev, võib veksell muutuda vahetatavaks finantsdokumendiks.

KAHEPOOLNE INVESTEERINGUTE LEPING--Leping ühendriikide ja mõne teise riigi vahel, mis tagab, et teise riigi alamate poolt tehtud investeeringutele on tagatud rahvuslik kohtlemine või enamsoodustusrežiim (vt.), keelab neile tegutsemistingimuste kehtestamise (vt.) ja lubab ühe riigi investoritel rakendada teises riigis tippjuhte vaatamata nende kodakondsusele. Kahepoolsed investeeringute lepingud tagavad õiguse teha investeeringutega seotud ülekandeid ja nad g a r a n t e e r i v a d , e t sundvõõrandamine (vt.) leiab aset ainult vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud normidele. Kahepoolsed investeeringute lepingud tagavad samuti investeerijaks olevale osapoolle juurdepääsu erapooletule ja siduvale rahvusvahelisele arbitraažile ning vaidluste lahendamisele.

VEOKIRI, LASTIKIRI--Dokument, mis tõendab kauba vastuvõtmist lähetamiseks ja mis on välja antud kauba transportimisega ja edasitoimetamisega tegeleva isiku

bill. An instrument in writing, signed by a carrier or his or her agent, describing the freight so as to identify it, stating the name of the consignor, the terms of the contract for carriage, and agreeing or directing that the freight be delivered to the order or to the assigns of a specified person at a specified place.

CASH FLOW--Cash receipts minus disbursements from a given asset or economic activity for a given period. Cash flow differs from net income and refers to the amount of cash remaining after all related disbursements are made, whether they are tax deductible or not.

CERTIFICATE OF INSPECTION--A document certifying that merchandise (such as perishable goods) was in good condition immediately prior to shipment. Preshipment inspection is a requirement for the importation of goods into many countries.

CERTIFICATE OF ORIGIN--Certain nations require a signed statement as to the origin of an export item. Such certificates are obtained either from a government entity or from a semiofficial organization such as a local chamber of commerce. A certificate may be required even though the commercial invoice (q.v.) contains the information.

CLEAN BILL OF LADING--A receipt for goods issued by a carrier with an indication that the goods were received in "apparent good order and condition," without damage or other irregularities.

COLLATERAL--Property that is promised as security for the satisfaction of a debt. Collateral is additional security for the performance of a principal

poolit; hõlmab ka õhutranspordi veokirja. Transportija või selle agendi poolt allakirjutatud kirjalik dokument, mis kirjeldab veost seda identifitseerivalt, teatades kaubasaatja nime, veolepingu tingimused ja kokkuleppe või juhise, et last toimetatakse määratud isiku käsutusse või valdusse määratud kohas.

RAHAVOOG--Laekunud rahasummad miinus antud aktivast väljamakstud rahasummad või manjandustegevus teatud perioodi jooksul. Rahavog erineb puhaskasumist ja tähendab pärast kõiki asjakohaseid väljamakseid järelejäävat sularaha hulka, olgu need maksed maksuvähenduse alla kuuluvad või mitte.

INSPEKTEERIMISTUNNISTUS--Dokument, mis tõendab, et kaup (näiteks kergesti riknevad toidukaubad) oli heas seisukorras vahetult enne lähetamist. Lähetamisele eelnev inspekteerimine on nõutav kauba importimisel paljudesse riikidesse.

PÄRITOLUSERTIFIKAAT--Teatud riigid nõuavad allkirjastatud teadaannet eksportartikli päritolu kohta. Taolisi sertifikaate saadakse kas valitsusametl või p o o l a m e t l i k e l t organisatsioonidelt, nagu kohalikult kaubanduskojalt. Sertifikaati võidakse nõuda isegi siis, kui kaubaarve (vt.) sisaldab sellekohast informatsiooni.

PUHAS VEOKIRI--Transportija poolt välja antud kauba vastuvõtmise kviitung viitega, et kaup on saadud "näiliselt heas korras ja seisundis" ilma kahjustusteta või muude vigadeta.

TAGATIS--Omand, mis on lubatud tagatiseks võla rahuldamise eest. Tagatis on lisakindlustis võlasummaga seotud kohustuse täitmiseks. See võib hõlmata

obligation. May include accounts, contract rights, and chattel paper.

pangaarveid, lepingulisi õigusi ja vallasvara dokumente.

COMMERCIAL INVOICE--A bill for the purchase price and other costs for goods from the seller to the buyer. These invoices are often used by governments to determine the true value of goods for the assessment of customs duties (q.v.) and also are used to prepare consular documentation. Governments using commercial invoices to control imports often specify their form, content, number of copies, language to be used, and other characteristics.

KAUBAARVE, FAKTUUR--Müüja poolt ostjale antav arve kauba ostuhinna ja muude kuludega. Neid arveid kasutatakse sageli valitsuste poolt kaupade tegeliku väärtuse määramisel neile tolli (vt.) kehtestamisel ning samuti konsulaardokumentide koostamisel. Valitsused, mis kasutavad kaubaarveid impordi kontrollimiseks, kehtestavad sageli nende vormi, sisu, koopiaste arvu, kasutatava keele ja muud nõuded.

COMMON EXTERNAL TARIFF--A uniform tariff (q.v.) adopted by parties to a customs agreement union to be assessed on imports entering the union territory from countries outside the union.

ÜHINE VÄLISTARIIF--Ühtne tariif (vt.), mis on kehtestatud tolliliidus osalevate lepinguosaliste poolt ning mis määratakse impordile, mis siseneb selle liidu territooriumile väljaspoolt seda liitu olevatest maadest.

CONDITION PRECEDENT--A condition precedent is a requirement that is to be satisfied before an agreement becomes effective. It calls for the happening of some event, or the happening of some act, after the terms of the agreement have been fixed but before the contract is binding on the parties. For example, on a disability insurance contract, the insured is required to submit proof of disability before the insurer is required to compensate him or her for that disability.

EELTINGIMUS--Tingimus, mis peab aset leidma või mis tuleb täita enne kui mingi sellest sõltuv õigus tekib või enne kui mingi sellest sõltuv tegu sooritatakse. Eeltingimus on nõue, mis tuleb rahuldada enne lepingu jõustumist. See nõuab mingi sündmuse aset leidmist või mingi teo sooritamist peale lepingu tingimuste kindlaksmääramist kuid enne, kui leping on pooltele siduv. Näiteks tervisekindlustuslepingu kohaselt peab kindlustatud isik esitama tõendi tervisekahjustuse kohta enne, kui kindlustaja on kohustatud tal tervisekahjustuse eest kompensatsiooni maksma.

CONFIRMED LETTER OF CREDIT--Type of letter of credit (q.v.) in which a local bank (the confirming bank) gives its guarantee that a seller's draft (q.v.) will be honored if the bank that issued the letter (the issuer) fails to honor it.

KINNITATUD AKREDITIIV--Seda tüüpi akreditiiiv (vt.), mille kohta kohalik pank annab oma garantii, et müüja maksekorraldust täidetakse (vt.), kui akreditiivi väljastanud pank (väljaandja) ei suuda seda täita.

CONSIGNMENT--Delivery of merchandise from a seller (the consignor) to an agent (the consignee) under an agreement that the agent will sell the merchandise for the account of the seller. The consignor retains title to the goods until they are sold. The consignee sells the goods for a commission and remits the net proceeds to the consignor.

CONTINGENT LIABILITY--An obligation that is not now fixed and absolute but will become fixed and absolute upon the occurrence of some future and uncertain event.

COST AND FREIGHT (CFR)--Under this term, the seller quotes a price for goods that includes the cost of their transportation to a named point of debarkation. The cost of insurance is left to the buyer's account. (Typically used for ocean shipment only. CPT, or carriage paid to, is a term used for shipment by modes other than ocean shipment.) Also defined as a method of import valuation (g.v.) that includes insurance and freight charges with the merchandise values.

COST, INSURANCE, AND FREIGHT (CIF)--Under this term, the seller quotes a price for goods, insurance, transportation, and miscellaneous charges to the point of debarkation for the vessel. (Typically used for ocean shipment only. CIP, or carriage and insurance paid to, is a term used for shipment by modes other than ocean shipment.)

COST OF PRODUCTION--A term used to refer to the sum of the cost of materials, the fabrication, and other processing employed in producing merchandise, and the appropriate allocations of general administrative and selling expenses. The cost of

KONSIGNEERIMINE, KAUBASAATMINE--Kauba toimetamine müüjalt (konsignandilt, lähetajalt) kaubasaajale (konsignataarile) kokkuleppel, mille kohaselt kaubasaaja müüb kaupa müüja arvele laekumise tingimusel. Konsignant säilitab omandiõiguse kaubale kuni selle müümiseni. Kaubasaaja müüb kaupa komisjonitasu eest ja saadab netosissetuleku konsignandile.

TINGPASSIVA--Kohustus, mis pole hetkel fikseeritud ja absoluutne, kuid muutub fikseerituks ja absoluutseks mingi tulevase ja ebakindla sündmuse toimumisel.

HIND JA VEORAHA (CFR)--Selle termmini kohaselt viitab müüja kauba hinnale, mis sisaldab selle nimetatud maabumiskohta transportimise kulusid. Kindlustuskulud on jäetud ostja kanda. (Kasutatakse tavaliselt ainult üle ookeani kulgevate lähetiste puhul. Terminit CPT ehk "transporti eest makstud kuni" kasutatakse mitte üle ookeani kohaletoimetamise puhul.) Defineeritud ka kui impordi hindamise (vt.) meetodit, mis sisaldab kindlustuse ja veokulud koos kauba väärtusega.

HIND, KINDLUSTUS JA VEORAHA (CIF)--Vastavalt sellele terminile viitab müüja kauba, kindlustuse, transporti ja mitmesuguste muude kulutuste hinnale kuni laeva maabumiskohani. (Kasutatakse tavaliselt ainult üle ookeani kulgeva lähetise puhul. CIP ehk "transport ja kindlustus makstud kuni" on termin, mida kasutatakse mitte üle ookeani kohaletoimetamise puhul.)

TOOTMISKULUD--Termin, mida kasutatakse viitamaks summale, mis koosneb materjali, valmistamise ja muudest toote töötlemisega seotud kuludest ning asjakohaselt jaotatud üldistest administratiiv- ja müügikuludest. Tootmiskulud baseeruvad tootja

production is based on the producer's actual expenses and does not include mandatory minimum general expenses or profit, both of which are used when determining constructed value. Constructed value consists of the cost of materials and fabrication and other processing employed in producing merchandise, general expenses of not less than 10 percent of material and fabrication costs, and profit of not less than 8 percent of the sum of production costs and general expenses.

COUNTERTRADE--An umbrella term for several types of trade in which the seller is required to accept goods, services (q.v.), or other instruments of trade, in partial or whole payment for the goods or services it is selling. Forms of countertrade include barter, triangular trade, offsets, and bilateral clearing accounts.

COUNTERVAILING DUTY--A charge that a country places on imported goods in addition to the standard tariff (q.v.) to which the goods would be subject in order to counter the value of subsidies (q.v.) or bounties granted to the exporters or producers of the goods by their home governments.

COVENANT--An agreement between two or more parties by which one of the parties promises to the other that something either has been done, will be done, or will not be done or that stipulates the truth of certain facts. The term is currently used primarily with respect to promises in conveyances or other instruments relating to real estate. In its broadest usage, a covenant is any agreement or contract.

tegelikel kulutustel ega sisalda kohustuslikke minimaalüldkulusid või kasumit, mida mõlemat kasutatakse summaarse väärtuse määramisel. Summaarne väärtus koosneb materjali, valmistamise ja muudest toote töötlemise kuludest, samuti üldistest kulutustest, mis on vähemalt 10% materjali ja valmistamise kuludest ning kasumist, mis pole vähem kui 8% tootmise kulude ja üldkulutuste summast.

VASTUKAUBANDUS--Ühtne termin mitut tüüpi kaubanduse jaoks, mille puhul müüja peab tema poolt müüdavate kaupade või teenuste osalise või täieliku maksena vastu võtma kaupu, teenuseid (vt.) või muid kaubavahetuse vahendeid. Vastukaubanduse vormide hulka kuuluvad barterkaubandus, kolmepoolne kaubavahetus, tasaarvestus ja kahepoolsed kliiringkontod.

TASAKAALUSTUSTOLL--Maks, mille riik kehtestab imporditud kaupadele lisaks standartsetele tariifidele (vt.) ja mille subjektiks on kaubad selleks, et tasakaalustada subsiidiume (vt.) või dotatsioonide, mis on nende kaupade eksportijatele või tootjatele tagatud nende koduriikide valitsuste poolt.

LEPING, ERILEPE--Kokkulepe kahe või enama osapoolte vahel; mille kohaselt üks osapooltest lubab teisele, et midagi kas on tehtud, tehakse või jäetakse tegemata või millega lepatakse kokku teatud asjaolude õigsus. Seda terminit kasutatakse praegusel ajal peamiselt seoses lubadustega üleandmisaktides või muudes kinnisvarasse puutuvates dokumentides. Oma laiemas tähenduses on erilepe igasugune leping või kontrakt.

CREDIT REPORT--A document from a credit evaluation organization rating the creditworthiness and pertinent financial data concerning a person or a company. Used by banks, merchants, suppliers, and others to evaluate the credit risk (q.v.) of doing business with that person or company.

CUSTOMS DUTY--See: Tariff.

DATE DRAFT--A draft (q.v.) that matures (becomes payable) a specified number of days after the date it is issued, without regard to the date of acceptance.

DEBT FINANCING--Raising of funds by issuing bonds or notes or borrowing from a financial institution. Borrowing of money generally on a long-term basis for acquiring working capital or for retiring current indebtedness. Debt financing creates an obligation to repay the principal amount of the debt plus interest (q.v.) that accrues over time at a fixed or variable rate. This is contrasted with equity financing (q.v.), which is the raising of funds by selling ownership interests.

DEFAULT--A failure or an omission of that which ought to be done. Specifically, the omission or failure to perform a legal contractual duty, to observe a promise or discharge an obligation, e.g., to pay interest (q.v.) or principal on a debt when due, or to perform an agreement. The term also embraces the idea of dishonesty, a wrongful act, or an act of omission discreditable to one's profession.

DELIVERED DUTY PAID--Under this term, the seller specifies that the price of the seller's goods includes payment of any duties (q.v.) applicable thereto.

KREDIIDIARUANNE--Dokument krediiti hindavalt organisatsioonilt, mis määrab ära isiku või firma krediidiivõimelisuse ja asjakohased finantsandmed. Kasutatakse pankade, kaupmeeste, varustajate ja teised poolt krediidiriski (vt.) hindamiseks selle isiku või firmaga äri tegemisel.

TOLLIMAKS--vaata: Tariif

TÄHTAJALINE VEKSEL--Veksel (vt.), mis kuulub maksmisele kindel arv päevi peale selle väljaandmist, arvestamata seejuures aktsepteerimise kuupäeva.

VÕLGU FINANTSEERIMINE--Rahastamine võlakirjade või võlatähtede väljalaskmise või finantsinstitutsioonidelt laenamise teel. Raha laenamine üldiselt pikaajalisel alusel töökapitali saamiseks või jooksva võla kustutamiseks. Võlgu finantseerimine toob kaasa kohustuse maksta tagasi laenu põhisumma pluss intress (vt.), mis koguneb aja jooksul fikseeritud või muutuva kursi alusel. See vastandub omakapitaliga finantseerimisele (vt.), mis on rahastamine omandiõiguse müümise teel.

KOHUSTUSE MITTETÄITMINE--Täitmisele kuuluva kohustuse täitmata jätmine või tegevusetus. Eriti tähendab see mitte täita seaduspärasest lepingulist kohustust, mitte kinni pidada lubadusest või mitte maksta võlga (näit. maksta intressi (vt.) või põhivõlga õigeaegselt) või mitte täita lepingut. See termin hõlmab samuti ebaaususe mõistet, väärtegemist või tegevusetust, mis on diskrediteeriv isiku elekutsele.

KOHALETOIMETATUD, TOLL TASUTUD (DDP)--Vastavalt sellele terminile märgib müüja, et müüja kauba hind sisaldab kõikide tollide (vt.), mis sellele kohanduvad, maksmist.

Whereas the term "Ex Works" signifies the seller's minimum obligation, the term "delivered duty paid," when followed by words naming the buyer's premises, denotes the other extreme--the seller's maximum obligation. The term "delivered duty paid" may be used regardless of the mode of transport. If the parties wish that the seller clear the goods for import duty, but that some of the cost payable upon the import of the goods should be excluded--such as the value-added tax (VAT--q.v.) and/or other similar taxes--this should be made clear by adding words to this effect, e.g., "exclusive of VAT and taxes."

Kui termin "Hangitud tehases" tähendab müüja minimaalseid kohustusi, siis termin "kohaletoiimetatud, toll tasutud"--kui sellele järgneb ostja asukoha nimetus--näitab teist äärmust: müüja maksimaalseid kohustusi. Terminit "kohaletoiimetatud, toll tasutud" võib kasutada sõltumata transpordivahendist. Kui osapooled soovivad, et müüja esitaks kaubad impordimaksu määramiseks, kuid et osa kauba importimisel maksmisele kuuluvast summast jäetaks sellest väeja-nagu lisaväärtusmaks (VAT, vt.) ja/või teised taolised maksud--siis tuleb see selgelt ära määrata, lisades selleks vastavad märkused (näit. "väljaarvatud VAT ja maksud").

DRAFT--A written order made by one party (the drawer) instructing a second party (the drawee, typically a bank) to pay a third party (the payee) a certain sum of money either upon proper presentation of the order (a sight draft) or at a definite time after presentation of the order (a time draft).

KÄSKVEKSEL--Kirjalik korraldus, millega üks osapool (käskveksli andja) instrueerib teist osapoolt (käskveksli maksjat, tavaliselt pank) maksma kolmandale osapoolle (käskveksli omanikule) teatud rahasumma kas maksekorralduse nõuetele vastaval esitamisel (ettenäitamisel makstav käskveksel) või mingi kindla aja möödumisel maksekorralduse esitamisest (tähtajaline käskveksel).

DRAFT BILL OF EXCHANGE--A written, unconditional order for payment from one person (the drawer) to another person (the drawee). It directs the drawee to pay a specified sum of money, in a given currency, at a specific date to the drawer. A sight draft calls for immediate payment (on sight or presentation), whereas a time draft calls for payment at a readily determined future date.

VEKSEL--Kirjalik tingimusteta maksekorraldus ühelt isikult (veksli andjalt) teisele isikule (veksli maksjale). See määrab, et veksli maksja peab kindlal kuupäeval maksma kindla rahasumma kindlaksmääratud valuutas vekšliandjale. Ettenäitamisel makstav veksell kuulub väljamaksmisele kohe (ettenäitamisel või esitamisel), samal ajal kui tähtajaline veksell kuulub väljamaksmisele kindlaksmääratud kuupäeval tulevikus.

DUMPING--The sale of a commodity in a foreign market at less than fair value. Dumping is usually recognized as unfair because the practice can disrupt markets and injure producers of competitive products in an importing country.

DUMPING--Kauba müük välisturul alla ausat hinda. Dumpingut peetakse tavaliselt ebaausaks, kuna see võib häirida turgusid ja tekitada kahju konkureerivate toodete tootjatele importivas riigis. Ü l d i s e T o l l i - j a

Article IV of GATT permits imposition of antidumping duties (q.v.) equal to the difference between the price sought in the importing country and the normal value of the product in the exporting country.

DUTY--See: Tariff.

ENCUMBRANCE--Any right to, or interest in, personal property or real property belonging to another to the diminution of its value, but consistent with its conveyance. A claim, lien (q.v.), charge, or liability attached to and binding on property, typically, real property, e.g., a mortgage (q.v.), judgment lien, mechanics' lien, lease, security interest, easement, or right of way. If the liability relates to a particular asset, the asset is said to be encumbered.

EQUITY FINANCING--Raising of capital by a corporation by issuing (selling) shares. Shares represent ownership interests in the issuer of the shares, entitling the purchaser to a portion of the value of the issuer, and various appurtenant rights, but not entitling the purchaser to a fixed or guaranteed value in the event the purchaser sells the shares or the issuing company is dissolved. This is contrasted with debt financing (q.v.), which is the raising of capital by issuing bonds or borrowing money.

ESCAPE CLAUSE--Generally, a provision in a contract or other document permitting a party or parties to change the standard terms of the contract or document, or to avoid liability or performance under certain conditions. In the context of international trade, for example, an international tariff (q.v.) schedule may provide that the ordinary tariff

Kaubanduskokkuleppe (GATT) artikkel IV lubab dumpinguvastaste tollide (vt.) määramist ulatuses, mis on võrdne importivas riigis kehtiva hinnaga ja selle toote normaalse väärtuse vahega eksportivas riigis.

LÕIV--vaata: Tariif

KOORMATIS--Igasugune õigus osale või osasaamise õigus vallas- või kinnisvaras, mis kuulub kellelegi teisele, vähendades selle väärtust, kuid on järjepidev selle üleminekul. Nõue, kinnipidamis- või pandiõigus (vt.), kohustus või vastutus, mis on omistatud ja siduv omandile, tavaliselt kinnisvarale (näit. hüpoteek (vt.)), kohtulik kinnipidamisõigus, mehhaaniline kinnipidamisõigus, rent, kautsjon, servituut või tee kasutamise õigus. Kui kohustus lasub mingil konkreetset varal, siis see vara öeldakse olevat koormatud.

OMAKAPITALIGA FINANTSEERIMINE--Kapitali hankimine aktsiaseltsi poolt aktsiate väljalaskmise (müümise) läbi. Aktsiad esindavad omandiõigust aktsiate väljastajas, andes ostjale õiguse osale väljastaja varast ja erinevaid juurdekuuluvaid õigusi, kuid mitte tagades ostjale kindlat või garanteeritud väärtust juhul, kui ostja müüb need aktsiad või kui väljastanud firma likvideeritakse. Vastandub võlgu finantseerimisele (vt.); mis on kapitali hankimine võlakirjade väljalaskmise või raha laenamise teel.

PÄÄSTEKLAUSEL--Üldiselt lepingu või mõne muu dokumendi osa, mis lubab ühel lepinguosalistel või lepinguosalistel muuta selle lepingu või dokumendi standartseid tingimusi või vältida teatud tingimustel vastutust või lepingu täitmist. Näiteks rahvusvahelise kaubanduse kontekstis võib rahvusvaheliste tariifide (vt.) skaala ette näha,

may be increased if imports covered by such tariffs cause harm to domestic industries producing like goods.

The escape clause section of Article XIX of GATT allows countries to temporarily violate their GATT obligations to the degree and for the time necessary to protect a domestic industry from serious injury. Countries taking such actions, however, must consult with affected contracting parties to determine appropriate compensation for the violation of GATT rights, or be subject to retaliatory trade actions.

EXCHANGE RATE--The value of one country's currency in terms of the value of another country's currency.

EXPORT CONTROL--Governmental restrictions on the export of certain goods or services (q.v.) for economic, political, or security reasons. Export controls may take the form of requiring special licenses for such goods or services.

EXPORT LICENSE--A government document authorizing the export of specific goods in specific quantities to a particular destination. The document may be required in some countries for most or all exports and in other countries only under special circumstances.

EXPORT PROMOTION--A program to help companies sell products abroad. These programs may include business counseling, training, and representational assistance, as well as the provision of market research information, trade-fair opportunities, and export financing assistance.

et tavalist tariifi võib suurendada, kui taolise tariifi järgi maksustatav import tekitab kahju kohalikule tööstusele, mis toodab samalaadseid tooteid.

Üldise Tolli- ja Kaubanduskokkuleppe (GATT) artikkel XIX päästekalauslit puudutav lõige lubab riikidel ajutiselt rikkuda nende GATT'i kohustusi sellises moodsus ja ajalises ulatuses, mis on vajalik kohaliku tööstuse kaitsmiseks tõsiste kahjude eest. Riigid, mis rakendavad selliseid meetmeid, peavad siiski konsulteerima nende tagajärgedest mõjutatud lepinguosalistega, määramiseks kohast kompensatsiooni GATT'i õiguste rikkumise eest või siis alluma kaubanduslikele vastumeetmetele.

VAHETUSKURSS--Ühe maa valuuta väärtus teise maa valuutas.

EKSPORDIKONTROLL--Riiklikud piirangud teatud kaupade või teenuste (vt.) ekspordile majanduslikel, poliitilistel või julgeolekukaalustel. Ekspordikontroll võib esineda säärasele kaupadele või teenustele spetsiaalsete litsentside nõudmise vormis.

EKSPORDILITSENTS--Valitsuse poolt antud dokument, mis lubab teatud kauba eksporditi teatud koguses kindlasse paika. Seda dokumenti võidakse mõnedes riikides nõuda valdava osa või kogu ekspordi jaoks ja teistes riikides ainult eriliste asjaolude puhul.

EKSPORDI SOODUSTAMINE--Programm ettevõtete abistamiseks kauba müümisel välismaal. Need programmid võivad hõlmata ärialast nõustamist, väljaõpet ja esindustoetust, samuti ka turu-uuringute alase informatsiooni, kaubandusmessidel esinemise võimaluste ja ekspordialase finantsabi hankimist.

EXPROPRIATION--A taking, as of privately owned property, by the government under eminent domain. This term is frequently used in the context of a government taking the property or assets of a foreign-owned company, in which case international law requires that the expropriating government offer prompt, adequate, and effective compensation for such taking to the person or company whose property was expropriated.

FACTORING--The discounting of an account receivable that does not involve a draft (q.v.). The seller transfers title to the seller's accounts receivable to a factoring house for cash at a discount from the face value of the accounts. Factoring often is done without recourse to the seller. Export factoring allows an exporter to ship on open account (q.v.), by which goods are shipped without guarantee of payment (i.e., a letter of credit (q.v.)). The factor assumes the financial ability of the customer to pay and handles collections on the receivables.

FORCE MAJEURE--The title of a standard clause in a contract exempting the parties for nonfulfillment of their obligations as a result of conditions beyond their control, such as earthquakes, floods, or war.

FORFEITING--A form of supplier credit in which a seller surrenders possession of receivables, which are usually guaranteed by a bank in the purchaser's country, by selling them at discount to a "forfeiter" in exchange for cash. These instruments also may carry the guarantee of the importer's government. In a typical forfaiting transaction, a seller approaches a forfeiter before completing a transaction's structure. Once the forfeiter commits to the deal and sets the

EKSPROPRIEERIMINE--Eraomanduses oleva vara äravõtmine valitsuse poolt riigi huvide üliluslikkuse ettekäändel. Seda terminit kasutatakse sageli kontekstis, kus valitsus võtab ära välismaise firma omandi või vara, mille puhul rahvusvaheline õigus näeb ette, et eksproprieeriv valitsus tasuks kohese, küllaldase ja efektiivse kompensatsiooni taolise äravõtmise eest isikule või firmale, kelle vara eksproprieeriti.

FAKTOORING, KAUBAARVETE VAHENDAMINE--Saadaolevate arvete diskonteerimine, mis aga ei hõlma vekslit (vt.). Müüja loovutab oma saadaolevate arvete omandiõiguse vahendusfirmale sularaha eest allahindlusega nende arvete nominaalväärtuse suhtes. Faktooringuid sooritatakse sageli ilma müüja regressiõigusest. Ekspordifaktooring võimaldab eksporditajal lähetada kaupa "avatud arvega" (vt.), mis tähendab, et kaup lähetatakse ilma maksegarantiita (s.t. akreditiivita (vt.)). Vahendaja võtab endale vastutuse kliendi maksevõime eest ja korraldab saadaolevate summade sissenõudmist.

FORCE MAJEURE EHK VÄÄRAMATU JÕUD--Lepingu standartse klausli nimetus, mis vabastab osapooled nende kohustuste täitmisest asjaolude tagajärjel, mis ei ole nende poolt kontrollitavad, nagu maavärin, üleujutus või sõda.

MAKSEKOHUSTUSE OSTMINE--Varustaja krediidi üks vorme, mille puhul müüja loovutab õiguse saadaolevatele arvele, mis on tavaliselt garanteeritud mõne ostja riigi panga poolt, müües need sularaha eest allahindlusega "maksekohustuse ostjale." Need vahendid võivad olla varustatud ka importija valitsuse garantiiga. Tüüpilise maksekohustuse ostmise tehingu puhul võtab müüja maksekohustuse ostjaga ühendust enne tehingu struktuuri paikapanemist. Kui

discount rate, the seller can incorporate the discount into the selling price. Forfaiters usually work with bills of exchange or promissory notes (q.v.), which are unconditional and easily transferable debt instruments that can be sold on the secondary market.

There are three main differences between export factoring and forfaiting:

(1) Factors usually have access to a large percentage of a seller's business, whereas forfaiters will work on a single transaction basis;

(2) Forfaiters generally work with medium-term and long-term receivables (180 days to seven years), whereas factors work with short-term receivables (up to 180 days). Payment terms usually reflect the type of product involved: forfaiters usually work with capital goods, commodities, and large projects; factors work mostly with consumer goods; and

(3) Most factors do not have strong capabilities in developing countries, where legal and financial frameworks are inadequate and where credit information is not readily available through affiliate factors. Forfaiters usually require a bank guaranty (q.v.), which makes them more willing to work with receivables from these countries.

maksekohustuse ostja nõustub tehinguga ja määrab diskontohinna, võib müüja arvestada selle diskontohinna müügihinna sisse. Maksekohustuste ostjad tegelevad tavaliselt vekslite ja võlakirjadega (vt.), mis on tingimusteta ja kergest ülekantavad ning järelturul müüdadavad võlapaberid.

Ekspordi faktooringul ja maksekohustuse ostmisel on 3 peamist erinevust:

(1) Faktooringu teostajad tahavad tavaliselt juurdepääsu suurele osale müüja ärist, samas kui maksekohustuse ostjad tegelevad üksiktehingutega;

(2) Maksekohustuse ostjad tegelevad üldiselt keskmise ja pikaajalise tähtajaga saadaolevate arvetega (180 päeva kuni seitse aastat), samas kui faktooringu teostajad tegelevad lühikese tähtajaga arvetega (kuni 180 päeva). Maksetingimused peegeldavad tavaliselt tehingusse puutuva kauba tüüpi: maksekohustuse ostjad tegelevad tavaliselt tootmisvahendite, toorainete ja suurte projektidega; faktooringu teostajad tegelevad tavaliselt tarbekaupadega; ning

(3) Enamus faktooringu teostajaid ei oma tugevaid võimsusi arengumaades, kus õiguslik ja finantsiline raamistik on ebaadekvaatsed ja kus krediidiinformatsioon pole koheselt kättesaadav faktooringu teostajate harufirmade kaudu. Maksekohustuse ostjad nõuavad tavaliselt pangagarantiid (vt.), mis tagab nende suurema valmisoleku sellistest riikidest saadaolevate arvetega teelemiseks.

FORWARD EXCHANGE RATE--The price set between two parties for delivery of a foreign currency on an agreed-upon future date. If the date will occur within a week, the agreement is called a spot transaction; if the date is more than a week in the future, the arrangement is called a forward exchange transaction.

TULEVANE VAHETUSKURSS--Kahe osapoole vahel määratud välisvaluuta ostuhind mingil kokkulepitud ajal tulevikus. Kui see tähtaeg on vähem kui nädala pärast, kutsutakse seda hetketehinguks; kui tähtaeg on tulevikus rohkem kui nädala pärast, kutsutakse seda lepet tulevase vahetuskursiga tehinguks.

FOUL BILL OF LADING--A receipt for goods issued by a carrier with an indication that the goods were damaged when received.

FREE ALONGSIDE SHIP (FAS)--Sales price that includes all costs of transportation and delivery of the goods to the ship or other carrier.

FREE ON BOARD (FOB)--Sales price that includes delivery of the items to the purchaser. The FOB seller assumes all responsibilities and costs up to the point of delivery, including insurance, transportation, and so forth.

FREE TRADE AGREEMENT (FTA)--An arrangement that establishes the unimpeded flow of goods and services (q.v.) between trading partners regardless of national borders. An FTA stops short of establishing a common market, which typically provides for labor mobility, common currencies, uniform product standards, or other common policies. Member countries of a free trade area apply their individual tariff (q.v.) rates to countries outside the free trade area.

FREE TRADE ZONES--A generic term referring to special commercial and industrial areas at which special customs procedures allow the importation of foreign merchandise (including raw materials, components, and finished goods) without the requirement that duties (q.v.) be paid immediately. If merchandise is later exported, duty free treatment is given to reexports. The zones are usually located in or near ports of entry. Merchandise brought into these zones may be stored, exhibited, assembled, processed, or used in manufacturing prior to reexport or entry into the national customs territory. When manufacturing activity occurs in free trade zones, it usually

KLAUSLIGA VEOKIRI--Transportija poolt välja antud kauba saamise kviitung märkega, et kaup oli vastuvõtmisel kahjustatud.

TASUTA PARDANI (FRANKO PARRAS) (FAB)--Müügihind, mis sisaldab kõiki kulusid kauba transportimiseks ja üleandmiseks laevale või muule transportijale.

TASUTA PARDAL (FOB)--Müügihind, mis sisaldab kauba kättetoimetamist ostjale. FOB müüja võtab enda kanda kogu vastutuse ja kulud kuni kättetoimetamise kohani, sealhulgas kindlustuse, transpordi jne. eest.

VABAKAUBANDUSLEPING--Kokkulepe, mis vaatamata riigipiiridele loob kaubanduspartnerite vahel kaupade ja teenuste (vt.) takistamatu liikumise. Vabakaubandusleping ei loo aga veel ühisturgu, mis tavaliselt võimaldab ka tööjõu liikumist, ühtset valuutat ning toodete ühtsete standardite või muu ühtse poliitika kehtestamist. Vabakaubanduspiirkonna liikmesriigid rakendavad individuaalseid tariifimäärasid (vt.) vabakaubanduspiirkonna väliste riikide suhtes.

VABAKAUBANDUSTSOONID--Üldtermin, mis viitab erilistele kaubandusmajanduslikele piirkondadele, kus spetsiaalsed tolliprotseduurid võimaldavad välismaiste kaupade importimist (sealhulgas tooraine, pooltooted ja valmistooted) ilma tolli (vt.) kohese maksmise nõudeta. Kui kaup hiljem eksporditakse, koheldakse reeksporti tollivabalt. Need tsoonid paiknevad tavaliselt sisseveosadamates või nende lähedal. Neisse tsoonidesse toodud kaupa võib ladustada, eksponeerida, kokku monteerida, töödelda või kasutada tootmises enne reeksportimist või sisenemist riigi tolliterritoriumile. Kui vabakaubandustsoonis toimub tootmistegevus, hõlmab see

involves a combination of foreign and domestic merchandise and usually requires special governmental authority. Free trade zones are sometimes called "customs free zones" or "duty free zones."

FREIGHT FORWARDER--An independent business that handles shipments of goods for compensation. At the request of the shipper, the forwarder makes the actual arrangements and provides the necessary services (q.v.) for expediting the shipment to its destination. The forwarder takes care of all documentation needed to move the shipment from its original destination, and makes up and assembles the necessary documentation for submission to the bank in the seller's name. The forwarder arranges for cargo insurance, handles the necessary communications, and advises the shipper on requirements for marking and labeling at the cargo's destination. The forwarder operates on a fee basis paid by the seller and often receives an additional percentage of the freight charge from the common carrier.

GOVERNMENT PROCUREMENT--Purchase by official government agencies of goods and services (q.v.). Government procurement policies and practices may be non-tariff barriers (NTBs--q.v.) to trade if purchases are made from domestic suppliers, despite their higher prices or inferior quality as compared with competitive goods that could be imported.

GRAY MARKET IMPORTS--This term refers to imports bearing a genuine trademark but imported by a party other than the trademark holder or authorized importer.

GUARANTY--An undertaking or promise that is collateral (q.v.) to a primary or principal obligation and that binds the guarantor to performance in the event of

tavaliselt kohaliku ja välismaise toodangu kombinatsiooni ja nõuab tavaliselt spetsiaalset valitsuse volitust. Vabakaubandustsoone kutsutakse vahel ka "tollivabadeks tsoonideks" või "maksuvabadeks tsoonideks."

KAUBA EKSPEDIITOR--Iseseisev ettevõtte, mis tasu eest tegeleb kaubaveo korraldamisega. Kauba saatja nõudel korraldab ekspediitor praktilisi asju ja osutab vajalikke teenuseid (vt.) saadetise ko haletoimetamiseks selle sihtkohta. Ekspediitor hoolitseb kogu vajaliku dokumentatsiooni eest saadetise edasitoimetamiseks algsest asukohast, koostades müüja nimel tarviliku dokumentatsiooni pangale esitamiseks. Ekspediitor korraldab veose kindlustuse, teostab vajalikud kommunikatsioonid ja annab kauba saatjale nõu veose sihtkoha markeerimise ja sildistamise nõuete kohta. Ekspediitor töötab müüja poolt makstava tasu eest ja saab sageli transportijalt lisaprotsente veotasult.

RIIGIHANKED--Kaupade ja teenuste (vt.) ostmine riigiasutuste poolt. Riigihangete suhtes rakendatav poliitika ja praktika võivad olla tollivälisteks kaubandustõketeks (vt.), kui ostud tehakse kohalikel hankijatelt, vaatamata kõrgemale hinnale või madalamale kvaliteedile võrreldes võimaliku konkureeriva imporditud kaubaga.

HALLI TURU IMPORT--See termin viitab impordile, mis kannab küll ehtsat kaubamärki, kuid on imporditud mitte kaubamärgi omaniku või volitatud importija poolt.

KÄENDUS, GARANTII--Kohustus või lubadus, mis on tagatiseks (vt.) esmasele või peamisele kohustusele ja mis kohustab käendajat mingiks tegevuseks

nonperformance by the principal obligor.

A promise to answer for payment of a debt or performance of obligation if the person liable in the first instance fails to make payment or to perform the obligation. An undertaking by one person to be answerable for the payment of some debt, or the due performance of some contract or duty by another person, who remains liable to pay or perform the same. A promise to answer for the debt, default (q.v.), or miscarriage of another person.

The contract of a guarantor is the guarantor's own separate contract. It is in the nature of a guaranty that the thing guaranteed to be done by the principal obligor shall be done and is not merely an engagement undertaken jointly with the principal obligor to do the thing. The original contract of the principal obligor is not the guarantor's contract, and the guarantor is not bound to take notice of its nonperformance.

HARMONIZED SYSTEM--The Harmonized Commodity Description and Coding System, also called the Harmonized System (HS), is a system for classifying goods in international trade. The system was developed under the auspices of the Customs Cooperation Council. Beginning on January 1, 1989, the new HS numbers replaced previously adhered-to schedules in more than fifty countries.

IMPORT LICENSE--A document required and issued by some national governments authorizing the importation of goods.

IMPORT QUOTAS--A means of restricting imports by the issuance of licenses to importers, assigning each a quota (q.v.) after determining the total amount of any commodity that is to be imported during a given period. Import licenses may also specify

juhul, kui peamine kohustatu selle täitmata jätab.

Lubadus olla vastutav võla maksmise või kohustuse täitmise eest kui isik, kes on kõigepealt vastutav, jätab maksmata või kohustuse täitmata. Ühe isiku poolt võetud kohustus olla vastutav võla tagasimaksmise eest või mingi lepingu või kohustuse kohase täitmise eest teise isiku poolt, kes jääb vastutavaks selle maksmise või sooritamise eest. Lubadus vastutada teise isiku võla, kohustuse mittetäitmise (vt.) või nurjumise eest.

Garantiileping on käendaja enda eraldi leping. Garantii olemus on selline, et see, mille tegemist peamise kohustatu poolt garanteeriti, ka tehakse ning see pole üksnes koos peamise kohustatuga võetud ühine kohustus teha midagi. Peamise kohustatu algne leping ei ole käendaja leping ja käendaja ei ole kohustatud jälgima selle täitmist.

HARMONISEERITUD SÜSTEEM--Kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoniseeritud süsteem, mida kutsutakse samuti harmoniseeritud süsteemiks (HS), on kord kaupade klassifitseerimiseks rahvusvahelises kaubanduses. Süsteem töötati välja Tollialase Koostöö Nõukogu egiidi all. Alates 1. jaanuarist 1989 asendasid uued HS numbrid varasemaid tariifistikuga seotuid enam kui viiekümnes riigis.

IMPORDILITSENTS--Mõnede riikide valitsuste poolt nõutav ja välja antav dokument, mis lubab kaupade importi.

IMPORDIKVOODID--Vahend impordi piiramiseks litsentside väljastamisega importööridele, määrates igale kvoodi (vt.) pärast teatud perioodi kestel imporditava kauba üldise koguse kindlaksmääramist. Impordilitsentsid võivad samuti

the country from which the importer must purchase the goods.

täpselt määrata riigi, millisest importöör peab kauba ostma.

IMPORT RESTRICTIONS--Import restrictions, applied by a country with an adverse trade balance (or for other reasons), reflecting a desire to control the volume of goods coming into the country from other countries. May include the imposition of tariffs (q.v.) or import quotas (q.v.), restrictions on the amount of foreign currency available to cover imports, a requirement for import deposits, imposition of import surcharges, or prohibition of various categories of imports.

IMPORDIPIIRANGUD--Impordipiirangud, mida rakendatakse ebasoodsa kaubandusbilansiga (või muul põhjusel) riigi poolt, peegeldades teistest riikidest sellesse riiki tuleva kaupade koguse kontrollimise soovi. Võib hõlmata kaitsetollide (vt.) või impordikvootide (vt.) kehtestamist, piiranguid impordi katmiseks kasutatava välisvaluuta kogusele, impordidepositide nõudmist, lisamaksu kehtestamist impordile või erinevate impordikategooriate keelustamist.

INCOME STATEMENT--The statement of revenues, expenses, gains, and losses for a specified period, ending with net income (or net loss) for the period covered by the statement.

KASUMIARUANNE--Aruanne tulude, kulude, kasumi ja kahjumi kohta mingil teatud perioodil, mis lõpeb aruandlusperioodi puhaskasumi (või puhaskahjumi) äranäitamisega.

INDEMNIFICATION--In corporate law, the practice by which one party pays the expenses of another party. An indemnification occurs, for example, when a corporation pays the expenses of officers or directors who are named as defendants relating to corporate affairs, or when a borrower agrees to pay a lender for extraordinary expenses incurred because of the borrower's actions.

HÜVITUS--Äriseadustiku kohaselt praktika, kus üks pool maksab kinni teise poole kulutused. Hüvitus leiab aset näiteks siis, kui firma maksab kinni firma tegevusega seoses kostjaks määratud ametnike või direktorite kulutused, või kui laenuvõtja nõustub maksma laenuandjale erakorraliste kulutuste eest, mis tekkisid seoses laenuvõtja tegevusega.

INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS (IPR)--A generic phrase encompassing intangible property rights, including patents, trademarks, service marks, copyrights, industrial designs, rights in semiconductor chip layout designs, and rights in trade secrets.

INTELLEKTUAALSE OMANDI ÕIGUS--Üldine väljend, mis hõlmab mittemateriaalse omandi õigust, sealhulgas patente, kaubamärke, teenindusmärke, autoriõigust, tööstusdisaini, õigust poliitilise disainilahendustele ja kaubandussaladustega seotud õigusi.

INTEREST--The charge payable to a lender or other creditor as compensation for the use of the creditor's money. The rate at which interest accrues is

INTRESS--Laenuandjale või muule kreditorile makstav tasu kompensatsiooniks kreditori raha kasutamise eest. Määr, mille ulatuses intress tuleneb, on

expressed as a percentage of the amount of funds borrowed and may be fixed or variable.

väljendatud protsendina laenatud summast ja võib olla fikseeritud või muutuv.

IRREVOCABLE LETTER OF CREDIT--Type of letter of credit (q.v.) in which the issuing party guarantees that it will not withdraw the credit or cancel the letter before the expiration date. A letter of credit that cannot be modified or revoked, with regard to the customer or the beneficiary, without his or her consent.

TÜHISTAMATU AKREDITIIV--Seda tüüpi akreditiiiv (vt.), mille väljaandja tagab, et ta ei võta tagasi krediiti ega tühista akreditiiivi enne tähtaja möödumist. Akreditiiiv, mida ei saa kliendi või rahasaaja suhtes ilma tema nõusolekuta muuta või tühistada.

JOINT VENTURE--A business undertaking in which more than one firm has an ownership interest and controls production or marketing.

ÜHISETTEVÕTE--Äriline ettevõtmine, mida omab ja tootmist või turustamist kontrollib enam kui üks firma.

LEGAL OPINION--A document in which a person such as a state attorney general, a city solicitor, or a private attorney renders his or her understanding of the law as applied to the assumed facts. It may or may not serve as protection to the person acting on it, depending on the nature of it and the law governing such opinions.

ÕIGUSLIK HINNANG--Dokument, milles mingi isik, nagu näiteks riigi peaprokurör, linna õigusnõunik või eraadvokaat esitab oma arusaama seaduse kohta rakendatuna eksisteerivatele asjaoludele. Olenevalt hinnangu olemusest ja taolisi hinnanguid käsitlevast õigusest, võib see hinnang toimida või mitte toimida selle kohaselt käituva isiku kaitsena.

LETTER OF CREDIT (L/C)--A written instrument in which one party (the issuer of the letter of credit, e.g., a bank) agrees to repay another party (the beneficiary, e.g., a seller) a debt owed to it by a third party (e.g., a purchaser). A letter authorizing one party to pay money or extend credit to another on the credit of the issuer of the letter of credit. Also refers to a commitment by a bank (or other party), made at the request of a customer of the bank, that the issuer will honor drafts (q.v.) or other demands for payment from the beneficiary of the letter upon compliance with specified conditions or presentation of stipulated documents.

AKREDITIIV (L/C)--Kirjalik dokument, millega üks osapool (akreditiiivi väljaandja, näit. pank) nõustub ära maksma teisele osapoolle (rahasaajale, näit. müüjale) võla, mille kolmas osapool (näit. ostja) talle võlgneb. Dokument, mis volitab ühte osapoolt maksma raha või andma laenu teisele osapoolle akreditiiivi väljaandja krediidi peale. Viitab samuti panga (või teise osapoolle) kohustusele, mis on võetud panga kliendi nõudel, et väljaandja täidab maksekorraldusi (vt.) või m u i d m a k s u n õ u d e i d akreditiivijärgselt rahasaajalt vastavalt spetsiifilistele tingimustele või nõutud dokumentide esitamisel.

A letter of credit may be either revocable (q.v.) or irrevocable (q.v.). In the

Akreditiiiv võib olla kas tühistatav (vt.) või tühistamatu (vt.). Kaubandustehingute kontekstis on akreditiiivid mõeldud kauba ostu ja müügi

context of commercial sales transactions, letters of credit are intended to facilitate the purchase and sale of goods by transferring the risk (q.v.) of the purchaser's solvency from the seller to the issuer of the letter of credit. The issuer is generally in a better position than the seller to evaluate the creditworthiness of the purchaser or to enforce the payment of obligations of the purchaser.

LIEN--A charge or security or encumbrance (q.v.) upon property. A charge against or interest in property to secure payment of a debt or performance of an obligation. A qualified right of property that a creditor has in or over specific property of his debtor as security for the debt or charge or for the performance of some act. A right to take or retain property for payment of debt or demand. Liens are property rights. The word "lien" is a generic term and, standing alone, includes liens acquired by contract or by operation of law.

LINE OF CREDIT--An arrangement between a borrower and a lender, pursuant to which the lender agrees to loan funds to the borrower on demand, up to a certain limit. The limit may be fixed or variable and may refer to the aggregate amount of disbursements the borrower may receive or, in the case of a revolving line of credit, to the maximum amount of disbursements the borrower may have outstanding at any point in time.

MARKET ACCESS--The openness of a national market to foreign products. Market access reflects a government's willingness to permit imports to compete relatively unimpeded with similar domestically produced goods.

hõlbustamiseks ostja maksevõimega seotud riski (vt.) ülekandmisega müüjalt akreditiivi väljastajale. Väljaandja on üldiselt ostja krediitdivõimelisuse hindamisel või maksekohustuse jõustamisel paremas olukorras kui müüja.

KINNIPIDAMIS- VÕI PANDIÕIGUS--Omandil lasuv maksekohustus või tagatis või koormis (vt.). Maksekohustus või osalus omandis tagamaks võla tagasimaksmist või kohustuse täitmist. Piiratud omandiõigus, mis kreditoril on võla või maksenõude või mingi teo sooritamise tagatiseks antud võlgniku spetsiifilisele omandile või selles omandis. Õigus võtta või kinni pidada omandit võla või nõude maksmiseks. Kinnipidamis- või pandiõigus on "omandiõigus." Kinnipidamis- või pandiõigus on üldise tähendusega termin, mis samaaegselt sisaldab lepingu või seaduse jõul saadud kinnipidamis- või pandiõigusi.

KREDIIDILIMIIT--Laenuvõtja ja laenuandja vaheline kokkulepe, mille kohaselt laenuandja nõustub laenama laenuvõtjale viimase nõudmisel teatud piiratud väärtuses summasid. Limiit võib olla püsiv või muutuv ja võib viidata väljamaksete kogusummale, mida laenuvõtja võib saada või, taastuva krediitlimiidi puhul, maksimaalsele väljamaksete summale, mida laenuvõtja võib mistahes ajahetkel võlgneda.

JUURDEPÄÄS TURULE--Riigi siseturu avatus välismaistele toodetele. Juurdepääs turule peegeldab valitsuse valmidust võimaldada importkaupadele suhteliselt vaba konkurentsi samalaadsete kodumaiste toodetega.

MORTGAGE--An interest in property created by a written instrument providing security for the performance of a duty or the payment of a debt. Depending upon the jurisdiction, a mortgage may be in the form of a lien (q.v.) or in the form of an absolute conveyance of the property that becomes void if the duty (q.v.) or payment is performed in accordance with the terms prescribed at the time of making such conveyance.

MOST-FAVORED-NATION (MFN) TREATMENT--A commitment that one country will extend to another country the lowest tariff rates it applies to any other country. All GATT contracting parties undertake to apply such treatment to one another under Article I of GATT. When a country agrees to cut tariffs on a particular product imported from one country, the tariff reduction automatically applies to imports of this product from any other country eligible for MFN treatment.

MULTILATERAL AGREEMENT--An international compact in which three or more parties participate.

NATIONAL TREATMENT--Affords individuals and firms of foreign countries the same competitive opportunities, including market access (q.v.), as are available to domestic parties. All GATT contracting parties undertake to apply such treatment to one another under Article III of GATT.

NEGATIVE COVENANT--A covenant (q.v.) in which the covenantor obliges himself or herself not to do or not to permit the doing of some act. An example of a negative covenant is a provision in an

HÜPOTEEK--Osaline omandiõigus varale, mis on tekkinud kohustuse täitmise või võla maksmise tagamise kirjaliku vormistamisega. Sõltuvalt jurisdiktsioonist võib hüpoteek esineda kinnipidamis- või pandiõiguse (vt.) vormis või omandiõiguse täieliku üleandmise vormis, mis muutub tühiseks, kui kohustus (vt.) või maksenõue täidetakse kooskõlas taolise üleandmise tegemise ajal kehtestatud tingimustega.

RIIKIDEVAHELINE ENAMSOODUSTUSREŽIIM--Kohustus, millega üks riik võimaldab teisele riigile kõige madalamad tariifimäärad, mida ta rakendab ükskõik millise teise riigi suhtes. Kõik Üldise Tolli- ja Kaubanduskokkuleppe (GATT) lepinguosalisel kohustuvad vastavalt GATT'i artiklile I rakendama üksteise suhtes sellist režiimi. Kui mingi riik nõustub vähendama tariife teatud toote impordile ühest riigist, siis kehtib see tariifi vähendamine automaatselt selle toote impordile igast teisest riigist, millele laieneb enamsoodustrusrežiim.

MITMEPOOLNE LEPING--Rahvusvaheline kokkulepe, milles on kolm või enam osalejat.

RAHVUSLIK KOHTLEMINE--Võimaldab välisriikide üksikisikutele ja firmadele samasuguseid konkureerimisvõimalusi, sealhulgas juurdepääsu turgudele (vt.), nagu need on kohalike osalistel. Kõik Üldise Tolli- ja Kaubanduskokkuleppe (GATT) lepingupooled kohustuvad vastavalt GATT'i artiklile III rakendama üksteise suhtes taolist kohtlemist.

NEGATIIVNE ERILEPE--Erilepe (vt.), millega selle sõlmija kohustub mitte tegema või mitte lubama teha mingit tegu. Negatiivse erileppe näiteks on säte töölepingus või ettevõtte

employment agreement or a contract of sale of a business prohibiting the employee or seller from competing in the same industry, geographic area, or market.

müügilepingus, mis keelab töötajal või müüjal konkureerida samas majandusharus, geograafilises piirkonnas või samal turul.

NON-TARIFF BARRIER (NTB)--Market-access barrier that results from prohibitions, restrictions, conditions, or specific requirements that make the exporting of goods or services (q.v.) difficult and/or costly. The term covers any restriction or quota (q.v.), charge or policy other than traditional customs duties (q.v.), domestic support program, discriminatory labeling or health standard, quantitative restrictions (q.v.), discriminatory government procurement (q.v.) policy or practice, and exclusive business practices that limit the purchase or sale of imported goods. NTBs may result from government or private-sector actions.

TOLLIVÄLISED KAUBANDUSTÖKKED--Turule juurdepääsu tõkked, mis tulenevad keeldudest, piirangutest, tingimustest või spetsiifilistest nõudmistest, mis teevad kaupade ja teenuste (vt.) ekspordi raskeks ja/või kalliks. See termin hõlmab kõiki piiranguid või kvoote (vt.), makse või poliitikat erinevalt tavalistest tollimaksudest (vt.), kohalikke toetusprogramme, diskrimineerivat m ä r g i s t a m i s t v õ i tervishoiustandardeid, kvantitatiivseid piiranguid (vt.), diskrimineerivat riigihangete (vt.) poliitikat või praktikad ning välistavat äripraktikat, mis piirab importkaupade ostu või müüki. Tollivälised kaubandustõkked võivad tuleneda valitsuse või erasektori tegevusest.

OPEN ACCOUNT--A trade arrangement in which goods are shipped to a foreign buyer before payment and without written guarantee of payment. Because this method poses an obvious risk (q.v.) to the supplier, it is essential that the buyer's integrity be unquestionable.

AVATUD ARVE--Kaubanduslepe, mille alusel kaup toimetatakse välismaisele ostjale enne maksmist ja ilma kirjaliku maksegarantiita. Kuna see meetod kujutab ilmset riski (vt.) varustajale, on oluline, et ostja ausus oleks väljaspool kahtlust.

ORDERLY MARKETING AGREEMENT (OMA)--An agreement between two or more governments by which one government agrees to limit exports to the other. Under such agreements, the exporting nation also may undertake to ensure that international trade in specified "sensitive" products will not disrupt, threaten, or impair competitive industries or workers in importing countries. An OMA is similar to a voluntary export restriction agreement or a voluntary restraint agreement (q.v.). An OMA is used to address an injury to a domestic industry.

KORRAPÄRASE TURUSTAMISE KOKKULEPE--Kahe või enama valitsuse vaheline kokkulepe, mille kohaselt üks valitsus nõustub piirama ekspordi teise riiki. Selliste kokkulepete kohaselt võib ekspordiv riik samuti kohustada tagama, et rahvusvaheline kaubandus spetsifitseeritud "tundlike" toodetega ei häiri, ohusta ega nõrgenda konkureerivaid tööstusi või töölisi importivas riigis. Korrapärase turustamise kokkulepe on sarnane vabatahtliku ekspordipiirangu kokkuleppega või vabatahtliku piirangukokkuleppega (vt.). Korrapärase turustamise lepet kasutatakse kohaliku

tööstuse kahjustamise vältimiseks.

PERFORMANCE REQUIREMENTS--Refers to government-mandated or government-approved activities that investors must undertake, usually as a condition of establishment or operation in that government's country.

TEGUTSEMISTINGIMUSED--Viitavad valitsuse poolt ettenähtud või heaks kiidetud tegevusele, mis investeerijatel tuleb ette võtta, tavaliselt kui selles riigis äri loomise või tegemise tingimus.

PLEDGE--A bailment, pawn, or deposit of personal property to a creditor as security for some debt or commitment. Personal property transferred to a pledgee as security for a pledger's payment of debt or other obligation. A pledge, considered as a transaction, is a bailment or delivery of goods or property by way of securing a debt or commitment, or as security for the performance of an act. A pledge can also be a security interest in a chattel or in an intangible represented by an indispensable instrument (such as formal, written evidence of an interest in an intangible so representing the intangible that the enjoyment, transfer, or enforcement of the intangible depends upon possession of the instrument), the interest being created by a bailment for the purpose of securing the payment of a debt or the performance of some other duty. Also, a pledge is a promise or agreement by which the pledgor binds himself or herself to do or to forbear something.

PANT--Võla või kohustuse tagatiseks kreditorile isikliku vara eritingimusel hoiustamine, pantimine või deponeerimine. Pandivõtjale üleantud isiklik omand tagatiseks pantija võla tagasimaksmise või muu kohustuse eest. Pant vaadelduna tehinguna on kauba või omandi eritingimustel hoiustamine või üleandmine võla või kohustuse tagatisena või kui tagatis mingi teo sooritamise eest. Pant võib samuti olla tagatisosalus vallasvaras või mittemateriaalses varas esindatuna mittevahetatava dokumendi vormis (nagu ametlik kirjalik tõend ühise omandi kohta mittemateriaalsele varale, mis kirjeldab viimast nii, et selle kasutamine, üleandmine või maksmapanemine sõltub selle dokumendi omamisest), kusjuures see osalus on loodud eritingimusel hoiustamisega võla tagasimaksmise või kohustuse täitmise tagamise eesmärgil. Pant on samuti lubadus või kokkulepe, mille kohaselt pantija kohustub midagi tegema või hoiduma millegi tegemisest.

PROMISSORY NOTE--An unconditional written promise, signed by the maker, to pay absolutely and at all events a sum certain in money, either to the bearer or to a person designated in the note or on such person's order, at a time specified therein, or at a time that must certainly arrive.

VÖLATÄHT--Koostaja poolt allakirjutatud kirjalik tingimusteta lubadus maksta täielikult ja igal juhul kindel rahasumma kas selle esitajale või võlatähel osutatud isikule või sellise isiku korraldusel kas lubaduses märgitud ajal või momendil, mis kindlasti saabub.

QUANTITATIVE RESTRICTION (QR)--An explicit limit imposed by an importing country on the total amount of a specified good that

KOGUSELINE PIIRANG--Täpne limiit, mis on kehtestatud importiva riigi poolt mingi spetsiifilise toote koguhulgale, mida võidakse riiki

may be imported into a country or that may be imported from any particular supplying country. Compared with a tariff (q.v.), a QR affords protection that tends to be more predictable, because it is less affected by changes in competitive factors. GATT generally prohibits the use of QRs, except in special cases, such as those cited in Article XX (which permits exceptions to protect public health, national gold stocks, goods of archaeological or historic interest, and a few other special categories of goods) or in Article XXI (which permits exceptions in the interest of "national security").

QUOTA--Government-imposed limit on trade in a particular good or service based upon quantity. An absolute quota prevents any trade in excess of a specified limit. A tariff rate quota limits the amount of trade subject to a special tariff rate but leaves open the possibility of additional trade at other rates.

RATE OF RETURN--The income earned on an investment, measured over a specified period of time, generally referred to in terms of a percentage of the value of the investment.

RECIPROCITY--Relationship in which two countries provide similar rights to each other's nationals; it seeks an approximate equality of concessions accorded to and benefits received from among or between trading partners. Reciprocity may include the lowering of customs duties (q.v.) on imports in return for tariff (q.v.) concessions from other countries or the negotiated reduction of a country's import duties or other trade restraints in return for similar concessions from another country. Reciprocity is a traditional objective of

importida või mida võidakse importida mingist teatavast varustavast riigist. Võrreldes tollimaksuga (vt.) võimaldab koguseline piirang kaitse, mis on ettearvatavam, kuna see on vähem mõjutatud konkurentsiga seotud faktorite muutustest. Üldine Tolli- ja Kaubanduskokkulepe (GATT) üldiselt keelab koogseliste piirangute rakendamise, välja arvatud erijuhtudel, nagu need on määratud artiklis XX (mis lubab erandeid kaitsmaks rahva tervist, rahvuslikke kullavarusid, arheoloogilise või ajaloolise väärtusega kaupu ning mõningaid teisi erilisi kaubakategooriaid) või artiklis XXI (mis lubab "rahvusliku julgeolekuga" seotud erandeid).

KVOOT--Valitsuse poolt kehtestatud kogusel põhinev limiit kauplemisel teatud toote või teenusega. Absoluutne kvoot välistab igasuguse kauplemise üle kehtestatud limiidi. Tariifimäära kvoot limiteerib spetsiaalse tariifimäära järgi maksustatava kaubanduse hulga, kuid jätab võimaluse lisakaubanduseks teiste määrade alusel.

TASUVUS, KASUMINORM--Investeeringult teatava aja jooksul saadav sissetulek, mis üldiselt esitatakse protsendina investeeringu väärtuse suhtes.

VASTASTIKKUS--Suhe, kus kaks riiki annavad teineteise alamatele samalaadsed õigused; see taotleb ligilähedaselt võrdseid kokkuleppelisi järeleandmisi ja saadavaid soodustusi kaubanduspartnerite hulgas või vahel. Vastastikkus võib sisaldada tollimäärade alandamist impordi suhtes vastutasuks tariife (vt.) puudutavatele järeleandmistele teiste riikide poolt või kokkuleppelist ühe riigi imporoditollide või muude kaubanduspiirangute vähendamist vastutasuks teise riigi samalaadsete järeleandmiste eest.

GATT trade negotiations.

Vastastikkus on Üldise Tolli- ja Kaubanduskokkuleppe (GATT) kaubanduslääbirääkimiste üks traditsioonilisi eesmärke.

RETALIATION--With regard to international trade, it is an action taken by one country against another country when the first country's exports are adversely affected by the raising of tariffs (q.v.) or other trade-restricting measures of the other country. GATT permits an adversely affected contracting party to impose limited restraints on imports from another contracting party that has raised its trade barriers (after consultations with other GATT contracting parties whose trade might be affected). In theory, the value of trade affected by such retaliatory measures should approximate the value of trade affected by the change that precipitated the retaliation.

SAMAGA VASTAMINE--Rahvusvahelise kaubanduse kontekstis tähendab see ühe riigi poolt teise vastu algatatud tegevust, kui esimese riigi eksport kannatab seose's tariifide (vt.) tõstmisega või muude kaubandust piiravate meetmetega teise riigi poolt. Üldine Tolli- ja Kaubanduskokkulepe (GATT) lubab kannatanud lepingupoolel rakendada limiteeritud piiranguid oma kaubandustökeid tõstnud lepingupoole impordi suhtes (pärast konsultatsioone teiste GATT'i lepingupooletega, kelle kaubandust see võib mõjustada). Teoreetiliselt peaks taolise samaga vastamisest mõjutatud kaubanduse väärtus ligilähedaselt võrduma selle kaubanduse väärtusega, mida mõjutas samaga vastamist ajendanud muudatus.

REVOCABLE LETTER OF CREDIT--Type of letter of credit (q.v.) in which the issuing bank reserves the right to cancel and withdraw from the transaction upon appropriate notice.

TÜHISTATAV AKREDITIIV--Akreditiivi (vt.) tüüp, milles väljaandja pank jätab endale õiguse tehingu tühistamiseks ja sellest loobumiseks pärast asjakohast teatamist.

RISK--In general, the element of uncertainty in an undertaking. Includes hazard, danger, peril, exposure to loss, injury, disadvantage, or destruction and comprises all elements of danger. Risk may be physical, economic, or political.

In insurance law, defined as the danger or hazard of a loss of the property insured; the casualty contemplated in a contract of insurance; the degree of hazard; a specified contingency or peril; and, colloquially, the specific house, factory, ship, and so forth, covered by the policy.

RISK, RIISIKO--Üldjuhul tähendab see ebakindluse elementi ettevõtmises. See hõlmab ohtusid, kaotsimineku võimalust, vigastust, kahjumit või hävinemist ja haarab kõiki ohu elemente. Risk võib olla füüsiline, majanduslik või poliitiline.

Kindlustusõiguses defineeritud kui kindlustatud vara kaotusega seotud oht; kindlustuslepingus viidatud õnnetusjuhtum; ohu suurus; kindlaksmääratud juhus või hädaoht; ja kõnekeeles kui kindlustuspoliisiga kaetud spetsiifiline hoone, tehas, laev ja nii edasi.

RULES OF ORIGIN--The Agreement on Rules of Origin, incorporated in the Uruguay Round Trade Agreements of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT), defines the term in Article I as those laws, regulations, and administrative determinations of general application applied to determine the country of origin of goods, other than rules related to "contractual or autonomous trade regimes" that provide tariff preferences beyond those required by GATT's most-favored-nation rule.

SAFEGUARD--An action taken by a country to protect a domestic industry that is threatened or injured as a result of importation of goods from another country. GATT permits two forms of multilateral safeguards: (1) a country's right to impose temporary import controls or other trade restrictions to prevent commercial injury to domestic industry; and (2) the corresponding right of exporters not to be deprived arbitrarily of access to markets.

SECURITY AGREEMENT--An agreement that creates or provides for a security interest between the debtor and a secured party. An interest in real or personal property that serves as collateral (q.v.) for a debt or other obligation. Security interest is normally perfected (made enforceable against other creditors) when the creditor either takes possession of the collateral or files financial statements in the proper public records.

SERVICES--In the context of international trade policy, services may encompass banking, finance, transportation, insurance, professional services, telecommunications, health care, and education. There is, however,

PÄRITOLUREEGLID--Kokkulepe päritolureeglite kohta, mis sisaldub Üldise Toll- ja Kaubanduskokkuleppe (GATT) Uruguay v o o r u kaubanduskokkulepetes, defineerib artiklis 1 seda terminit kui kaupade päritoluma kindlakstegemiseks kasutatavaid seadusi, määruseid ja üldkehtivaid administratiivseid otsuseid, mis ei ole "lepinguliste või autonoomsete kaubandusrežiimidega" seotud ja GATT'i enamsoodustusrežiimiga ette nähtust suuremaid tollisoodustusi andvad reeglid.

KAITSEABINÕU--Riigi tegevus, mis on mõeldud kaitsmaks kohaliku tööstuse, mida ähvardab või mis kannatab teisest riigist imporditavate kaupade tõttu. Üldine T o l l i - ja Kaubanduskokkulepe (GATT) lubab mitmepoolsete kaitseabinõude kahte vormi: (1) riigi õigust kehtestada ajutist impordikontrolli või teisi kaubanduspiiranguid vältimaks kahjusid kohalikele tööstusele, ja (2) vastavat eksportijate õigust mitte olla meelevaldselt ilma jäetud juurdepääsust turgudele.

TAGATISLEPING--Kokkulepe, mis tekitab või sätestab tagatisomandi võlgniku ja kindlustatud osapoolde vahel. Kaasomand võla või muu kohustuse tagatiseks (vt.) olevas kinnis- või vallasvaras. Tagatisomandit tavaliselt täiustatakse (muudetakse maksvaks teiste kreditoride suhtes), kui kreditor kas võtab üle tagatise omandiõiguse või esitab finantsaruande asjakohasele riiklikule registrile.

TEENUSED--Rahvusvahelise kaubanduspoliitika kontekstis võivad teenused hõlmata pangandust, rahandust, transporti, kindlustust, professionaalseid teenuseid, telekommunikatsioone, tervishoidu

no generally agreed upon definition for services within the international trading community. Within the context of the General Agreement of Trade in Services under the General Agreement on Tariffs and Trade, the services covered by the agreement are those service sectors agreed to be covered by each country in its schedule of concessions thereto.

ja haridust. Siiski, rahvusvahelistes kaubandusringkondades ei ole üldiselt kokkulepitud teenuste definitsiooni, Üldise Teenustega Kauplemise Kokkuleppe kontekstis vastavalt Üldisele Tolli- ja Kaubanduskokkuleppele loetakse leppega kaetuks neid teenuseid, mis sisalduvad iga riigi poolt lepitud teenindussektori kontsessioonide loendis.

STANDBY LETTER OF CREDIT--Type of letter of credit (q.v.) in which the issuer's payment obligation is contingent upon its customer's (the purchaser's) default (q.v.) or failure to perform, rather than the beneficiary's performance of the underlying transaction between the customer and the beneficiary.

VARUAKREDITIIV--Akreditiiiv (vt.) tüüp mille puhul väljaandja maksekohustus sõltub tema kliendi (ostja) kohustuse (vt.) täitmata jätmisest, mitte aga aluseks oleva kliendi ja rahasaaja vahelise tehingu täitmisest rahasaaja poolt.

SUBSIDY--A benefit given by a government to an enterprise, industry, region, or other party. GATT does not directly define subsidies, but under GATT certain types of subsidies are prohibited. The United States regards a subsidy as a bounty or grant paid for manufacture, production, or export of an article.

SUBSIIDIUM--Valitsuse poolt antav rahaline toetus mingile ettevõttele, tööstusharule, regioonile või muule osalisele. Üldine Tolli- ja Kaubanduskokkulepe (GATT) ei defineeri otseselt subsidiume, kuid GATT'i kohaselt on teatud tüüpi subsidiiumid keelatud. Ühendriigid loevad subsidiumiks mingi toote valmistamise, tootmise või eksportimise eest makstud preemiat või dotatsiooni.

TARIFF--A charge assessed by a government, in accordance with its tariff schedule, on goods or services (q.v.) as they enter (or leave) a country. A tariff may be imposed to protect domestic industries from imported goods or services and/or to generate revenue. Types of tariffs include ad valorem, specific, or variable tariffs, or some combination of the three. Customs Duty (q.v.); Duties.

TARIIF--Valitsuse poolt vastavalt selle tariifiskaalale määratud maks riiki saabuvatele (või sealt lahkuvatele) kaupadele või teenustele (vt.). Tariif võib olla kehtestatud kohaliku tööstuse kaitsmiseks importkaupade ja -teenuste eest ja/või tulu saamiseks. Tariifitüüpideks on ad valorem (väärtusest lähtuvad), spetsiifilised või muutuvad tariifid või nende kolme mingi kombinatsioon. Tollimaks; Lõiv.

TARIFF QUOTAS--The application of a higher tariff rate to imported goods after a specified quantity of the item has entered the country at a lower prevailing

TOLLIKVOODID--Kõrgemate tollimäärade rakendamine importkaupadele pärast seda, kui riiki on sisse veetud teatud kogus madalama, tavalise tollimääraga kaupu.

rate.

TERMS OF TRADE--The economic factors affecting a country's foreign trade in goods and services, such as dependency on foreign sourcing and relative competitiveness in production.

TRANSMITTAL LETTER--A list of the particulars of the shipment and a record of the documents being transmitted, together with instructions for disposition of the documents. Any special instructions are also included.

TRANSPARENCY--The extent to which laws, regulations, agreements, and practices affecting international trade are open, clear, measurable, and verifiable.

UNFAIR TRADE PRACTICE--Any act, policy, or practice of a country that (1) violates, is inconsistent with, or otherwise denies benefits granted to a foreign country under any trade agreement to which both countries are a party, or (2) is otherwise unjustifiable, unreasonable, or discriminatory and burdens or restricts a foreign country's commerce.

VALUATION--The act of ascertaining the worth of an imported good by government officials of the importing country so that the appropriate tariff (g.v.) or duty is paid by the importer of the good.

VALUE-ADDED TAX (VAT)--An incremental tax imposed on the value of an item or service at each stage in its processing, production, and distribution.

VOLUNTARY RESTRAINT AGREEMENT (VRA)--Informal bilateral or multilateral understanding in which exporters voluntarily limit

KAUBAVAHE TUSTINGIMUSED--Riigi väliskaubandust kaupade ja teenustega mõjutavad majanduslikud tegurid, nagu sõltuvus välismaisest toorainest ja suhteline konkurentsivõime tootmises.

SAATEKIRI--Lähetist puudutavate üksikasjade loetelu ja lähetatavate dokumentide loend koos dokumentide edasise korraldamise juhisega. Siia kuuluvad ka kõik erijuhised.

SELGUS--Rahvusvahelist kaubandust mõjutavate seaduste, määruste, lepingute ja praktika avalikkuse, arusaadavuse, mõõdetavuse ja kontrollitavuse määr.

EBAAUS KAUBANDUSPRAKTIKA--Igasugune riigi tegevus, poliitika või praktika, mis (1) rikub, on vastuolus või muul moel ei võimalda eeliseid, mis on tagatud välisriigile ükskõik millise kaubanduslepingu alusel, milles mõlemad riigid on osapoolteks, või (2) on muul moel õigustamatu, ebamõistlik või diskrimineeriv ja koormab või takistab välisriigi kaubandust.

TOLLIVÄÄRTUSE MÄÄRAMINE--Imporditud kauba väärtuse kindlakstegemine importiva riigi ametiisikute poolt selleks, et kauba importija maksaks kauba eest asjakohase tariifi (vt.) või lõivu.

LISAVÄÄRTUSMAKS (KÄIBEMAKS)--Toote või teenuse väärtusele selle igas töötlemise, tootmise ja jaotamise faasis lisatud täiendav maks.

VABATAHTLIK PIIRANGUKOKKULEPE--Mitteametlik kahe- või mitmepoolne kokkulepe, mille puhul eksportijad vabatahtlikult

exports of certain products to a particular country in order to avoid economic dislocation in the importing country and the imposition by that country of mandatory import restrictions (q.v.).

WARRANTY--A promise that a proposition of fact is true. An assurance by one party to an agreement of the existence of a fact upon which the other party may rely. It is intended to relieve the promisee of any duty to ascertain facts for himself or herself and amounts to a promise to indemnify the promisee for any loss if the fact warranted proves untrue. A warranty is a promise that certain facts are truly as they are represented to be and that they will remain so, subject to any specified limitations. In certain circumstances, a warranty may be presumed, known as an "implied" warranty. A warranty is an assurance or guaranty, either expressed in the form of a statement by the seller of goods or implied by law and having reference to and ensuring the character, quality, or fitness of purpose of the goods.

piiravad teatud toodete eksporti teatud riiki selleks, et vältida majanduslikke häireid importivas riigis ja kohustuslike impordipiirangute (vt.) kehtestamist selle riigi poolt.

GARANTII--Lubadus, et väide on tõene. Ühe lepingupoole kinnitus selle kohta, et eksisteerib asjaolu, millele teine pool võib loota. Selle eesmärk on vabastada lubadusevõtja fakti kontrollimise kohustusest ja tähendab tegelikult lubadust hüvitada kõik lubadusevõtja kahjud, kui garanteeritud asjaolu osutus ebatõeseks. Garantii on lubadus, et teatud asjaolud on tõesti sellised, millistena neid esitatakse ja et need jäävad sellisteks, arvestades teatud piiranguid. Mõningatel tingimustel võib garantii olea eeldatav, teatud kui "kaasnev" garantii. Garantii on kas kauba müüja poolt avalduse vormis väljendatud või seadusega kaudselt tagatud kinnitus või tagatis, mis sisaldab vastavat viidet ja kindlustab kauba olemuse, kvaliteedi või eesmärgile vastavuse.

ESTONIAN-ENGLISH CROSS-REFERENCE INDEX

Akreditiiv--Letter of Credit
Avatud arve--Open Account
Bilansiaruanne--Balance Sheet
Dumping--Dumping
Ebaaus kaubanduspraktika--Unfair Trade Practice
Eeltingimus--Condition Precedent
Ekspordi soodustamine--Export Promotion
Ekspordikontroll--Export Control
Ekspordilitsents--Export License
Eksproprieerimine--Expropriation
Faktooring, Kaubaarvete vahendamine--Factoring
Force Majeure ehk väärarmatu jõud--Force Majeure
Garantii--Warranty
Halli turu import--Gray Market Imports
Harmoniseeritud süsteem--Harmonized System
Hind ja veoraha--Cost and Freight
Hind, Kindlustus ja veoraha--Cost, Insurance, and Freight
Hüpoteek--Mortgage
Hüvitus--Indemnification
Impordikvoodid--Import Quotas
Impordilitsents--Import License
Impordipiirangud--Import Restrictions
Inspekterimistunnistus--Certificate of Inspection
Intellektuaalse omandi õigus--Intellectual Property Rights
Intress--Interest
Juurdepääs turule--Market Access
Käendus, Garantii--Guaranty
Kahepoolne investeringute leping--Bilateral Investment Treaty
Kaitseabinõu--Safeguard
Käskveksel--Draft

Kasumiaruanne--Income Statement
Kauba ekspediitor--Freight Forwarder
Kaubaarve, Faktuur--Commercial Invoice
Kaubavahetustingimused--Terms of Trade
Kinnipidamis- või pandiõigus--Lien
Kinnitatud akreditiiv--Confirmed Letter of credit
Kinnitav erilepe--Affirmative Covenant
Klausliga veokiri--Foul Bill of Lading
Koguseline piirang--Quantitative Restriction
Kohalettoimetatud, Toll tasutud--Delivered Duty Paid
Kohustuse mittetäitmine--Default
Konsigneerimine, Kaubasaatmine--Consignment
Koormatis--Encumbrance
Korrapärase turustamise kokkulepe----Orderly Marketing Agreement
Krediidiaruanne--Credit Report
Krediidilimiit--Line of Credit
Kvoot--Quota
Leping, Erilepe--Covenant
Lisaväärtusmaks (käibemaks)--Value-Added Tax
Lõiv--Duty
Maksekohustuse ostmine--Forfeiting
Mitmepoolne leping--Multilateral Agreement
Negatiivne erilepe--Negative Covenant
Õiguslik hinnang--Legal Opinion
Omakapitaliga finantseerimine--Equity Financing
Päästeklausel--Escape Clause
Pangaveksel--Banker's Acceptance
Pant--Pledge
Päritolureeglid--Rules of Origin
Päritolusertifikaat--Certificate of Origin
Puhas veokiri--Clean Bill of Lading

Rahavoog--Cash Flow
Rahvuslik kohtlemine--National Treatment
Riigihanked--Government Procurement
Riikidevaheline enamsoodustusrežiim--Most-Favored-Nation Treatment
Risk, Riisiko--Risk
Saatekiri--Transmittal Letter
Samaga vastamine--Retaliation
Selgus--Transparency
Subsiidium--Subsidy
Tagatis--Collateral
Tagatisleping--Security Agreement
Tähtajaline veksel--Date Draft
Tariif--Tariff
Tasakaalustustoll--Countervailing Duty
Tasuta pardal--Free on Board
Tasuta pardani (franko parras)--Free Alongside Ship
Tasuvus, Kasuminorm--Rate of Return
Teenused--Services
Tegutsemistingimused--Performance Requirements
Tingpassiva--Contingent Liability
Tollikvoodid--Tariff Quotas
Tollimaks--Customs Duty
Tolliväärtuse määramine--Valuation
Tollivälised kaubandustökked--Non-Tariff Barrier
Tootmiskulud--Cost of Production
Tühistamatu akreditiiv--Irrevocable Letter of Credit
Tühistatav akreditiiv--Revocable Letter of Credit
Tulevane vahetuskurss--Forward Exchange Rate
Ühine välistariif--Common External Tariff
Ühisettevõte--Joint Venture
Vabakaubandusleping--Free Trade Agreement

Vabakaubandustsoonid--Free Trade Zones

Vabatahtlik piirangukokkulepe--Voluntary Restraint Agreement

Vahetuskurss--Exchange Rate

Varuakreditiiv--Standby Letter of Credit

Vastastikkus--Reciprocity

Vastukaubandus--Countertrade

Veksel--Draft Bill of Exchange

Veokiri, Lastikiri--Bill of Lading

Võlatäht--Promissory Note

Võlgu finantseerimine--Debt Financing